

Rendőrkézen a kriptafosztogatók

A nyomozók befelé tartottak Szeged egyik külvárosából. Már-már eseménytelennek tűnt szokásos éjszakai ellenőrző szolgálatuk, amikor a Pulcz utcában három fiatalember tűnt fel. Bandukoltak a szokatlan időpontban. Egyikük egy méternyi hosszú falbontó vasat lóbált a kezében.

— Csak nem munkába mennek ilyen korán? — állították meg őket. A pájszeres a fal mellé csúsztatva kezéből a vasat.

— Onnan jövőnk, kérem — hebegték, s mentek volna tovább, de útjukat állták, hogy beszéljen helyettük személyi igazolványuk.

— Fekete Mihály 21 éves, angol-francia szakos egyetemi hallgató Szegeden. Állandó lakása Szentes, Bacsó Béla utca 4. Ideiglenesen Szegeden lakik kollégiumban és ösztöndíjat élvez — sorolta egyikük az adatait.

— Szülei?...
— Különváltan élnek. Apám agronómus. Háromszor nősült és ugyanannyiszor vált el — tette hozzá cinikusan. — Anyám is férjhez ment, hozzájuk szoktam hazajárni.

Rendezetlen családi élet

— En Mácasai László vagyok, kérem, ugyancsak 21 éves a Felsőfokú Elelmiszeripari Technikum másodéves hallgatója Szegeden. Ugyanitt lakom albérletben, a Gogol utca 5-ben. Egyébként szintén Szentesen van állandó lakásom, a Klára utca 1-ben. Mutterom lakik ott, szintén zenész...

— Ezt hogy érti?
— Ugy, hogy ő is elvált.
— No, végre egy kétkézi munkás, méghozzá ács — lapozgatott Bíró Pál igazolványában az egyik nyomozót. 21 éves, és ugyancsak szentesi lakos, a Jókai utca 160-ban. Ohó! No, de miből élünk, kisfiam? Másfél éve nincs bejegyzett munkahelye.

— Anyámmal élek.
— Azt gondolom. És az apuka?
— Elváltak már régen.
— Ejnye! És az a falbontó vasacska, amit olyan szépen lecsúsztatott a kezéből? Hadd lám csak! Na, nézzünk oda, ezzel tényleg nemrégiben dolgoztak. Csupa kópor és... No, mindenesetre tartsanak velünk.

Hallgatnak — a pájszer beszél

Már minden variációt végigjátszottak, hogy merre, hol jártak az éjszakában, mire rájuk virradt, Házibuli. Atmatlanság. Séta a körtől-tésen. A feszítővasat először találták, más variációban Bíró hozta Szentesről. A bűnügyi laboratóriumban közben lázas, de precíz munka folyt. A vegyszerek és mikroszkópok alatt vallott a pájszer. Egy részecskéjében odaragadt egy harminc év előtt meghalt ember maradványainak pora, amely elűtött a vasra tapadt téglaportól.

— Ez a vas minden tud — szóltak át a laboratóriumból telefonon.

— Rakodjanak ki a zsebükben mindent! — csattant a nyomozó hangja. Zsebkezdők, golyóstollak, fényképek lányokról, cigaretta, gyufa, néhány forint, kulcsok stb.

— Azt mondtam, mindent kirakni! Azt is, amit a belső zsebbe csúsztatott vissza — szólt Bíróra és segített neki kiemelni két ezüst keresztet. — No lám, Bíró, sejtettem volna, hogy maga milyen vallásos. Két kereszt... Régen ilyet viseltek, akiket temetésre ravataloztak. Ezek

az ezüstök régen nem láttak napfényt, ugye Bíró? Olyan kriptaszaga van, Szegolja csak, Mácsai! Maga is, Fekete!

Befelehéredtek a hallgatásba, s megkövült tekintettel nézték a nyomozót. Markában az áruló ezüstök, valakinek az utolsó kegytárgyát, amit magával vitt a földi életből.

Leleplező levelek

— Hát akkor szétnézzünk a lakásukon, illetve a szálalásukon — mondta a nyomozót. Mácsai az ajtó felé lépett. — No, nem, maguk itt időznek még. Mi már jobban tudjuk, hol keressük a többi ékszer.

— Itt van két levél. Egyik nincs befejezve, a másik pedig Svédországból jött. Bőngészd át — adta át társának a leveleket a házkutatást végző nyomozó.

— Hüha. A befejezetlen levelet Fekete Mihály írta. Nem is mondta, hogy van neki bátyja és Svédországban él.

„A legnagyobb gengszterek vagyunk Magyarországon... Temető lesz ma este... A multikor annyi fog lett, hogy nem fért a zsebembe... Ha nem kapunk útlevelet, lecsurgunk a Tiszán. Legalább félmillió értékkel megyünk. A mutternak is hagyok itt egy jó zsebrádiót.”

— Ez több, mint amire gondoltam — csettintett a nyomozó és rátért Fekete bátyjának a levelére, amely hemzsegett az erőszakos helyesírási hibáktól. Elfelejtett volna magyarul? „Szóktál-e még járni a grave-yardra? Tudod, az yvesmi nagyon hiányzik nekem. Nagyon boltog vatyok. Van már állásom. Mosogatók egy restauránthoz. A címem: Alvesta AMS-byu Sweden.”

A megfajtás könnyű volt. A grave-yard az ő szótárukban temetőt jelent. Vagyis Fekete András is velük járt még oda. Mikor is?

— Tavaly disszidált — válaszolta az öccse.

— Odaadtuk neki a mi aranyrésztünket is, hogy legyen kitarása — folytatta Bíró.

— A kripták koporsóiból kiszedett aranyfogakat, arany- és ezüstékszereket Bíró olvasztotta össze — tette hozzá Mácsai.

— No, nem mind — tiltakozott Bíró. Kivéve, amit a lányok kaptak.

A holtak ékszerei

— Milyen lányok?
— Vincze Erzsébet Katalin. Szentesen lakik, az Attila utca 4-ben. Nyakában hordta az arany medáliát, ami kriptából származott. Kallósi Éva, aki ugyancsak Szentesen lakik, a Gál utca 16-ban, egy fonott karikagyűrűt kapott, amit egy három éve elhalt nő ujjáról húztunk le.

— Hát akkor számoljunk, kriptabontó uraim! Bíró 1966-ban a szentesi temetőben tört fel először egy kriptát és aranyfogakat vitt el. Csongrádon két kriptában nyitotta fel a koporsókat, Fekete Andrásal együtt. Bevonták Mácsai Lászlót és Fekete Mihályt is. Abonyban három kriptát fosztottak ki együttesen. A szentesi temető kriptáiban a két Fekete és Mácsai járt. Bíró azonban itt megelőzte őket, már csak a felnyitott és kifosztott koporsókat találták. Több részletben feltörték hat kriptát a szegedi Belvárosi, négyet a Dugonics- és egyet a Gyevi-temetőben. A többi majd hozzávesszük. Eddig stimmel, uraim?

— Kőrülből — válaszolták szorongva.

— Hát akkor beszéljünk a „sima” betörésekről. Hogyan voltak azok, Mácsai?

Betörések

— Egy éjjel követ betörttem Szegeden a Falus bélyeges kirakatát és kiemeltem egy csomó bélyeget. Másodszorra Fekete Mihállyal törttem be ugyanoda. Sok bélyeget vittünk el. Következett a Kárázsi utcai OFO-TÉRT kirakata. Három fényképezőgépet és ugyanannyi objektívet vittünk el. Fekete az anyja lakásán rejtette el a holmikat.

Fekete Mihály betörte Szegeden, a Nagy Jenő utcában a rádiós szaküzlet kirakatát és elvitt egy camping rádiót. Mácsaival együtt loptak három festményt egy kiállításról. A Kelemen utcában az Erzsébet kalapszalonn vitrinjét Mácsai törte be két osztálytársa, ifj. Jankó Imre 22 éves, Szeged, Dugonics utca 4., és Sárkány Géza 21 éves, Szeged, Dankó Pista utca 17. szám alatti lakosokkal. Ugyanakkor féltéglákat hajigáltak be több ház ablakán. Az ellopott női kalapokat Mácsai egy lányismerősének ajándékozta.

Ötvenkétezer forintos bélyegalbum

— Térjünk most rá a következő betörésre, amit dr. Bessenyei Kálmán szentesi kórházi főorvos lakásában hajtottak végre.

— B. László 17 éves fiatalorvos, szentesi lakos bejáratos volt dr. Bessenyeiékhez. Hamis kulcsokat csináltatott Bíróval és bementünk a lakásba.

— Kik?
— B. László, Bíró, Fekete Mihály és én — válaszolta Mácsai. — Elvittük az orvos bélyeggyűjteményét, amely 52 ezer forintot ért, és még más értékeit. Utána loptunk egy kertészből 30 szál szegfűt, amit Kallósi Éva kapott, aztán betörtünk a szentesi Petőfi Étterem cukrászdájába.

— A loptott bélyegeket viszont Kallósi Évánál elrejtettük. A lány tehát tudott mindenről?

Áthúzták a számításukat

A temetők fosztogatói erről hallgatnak. Nem tudták, hogy Kallósi Éva megneszelte a letartóztatásukat. Elment Fekete Mihályék lakására. A rejtékhelyről elvitte a Falus és a Bessenyei-féle bélyegeket, fényképezőgépet, Falus bélyeget elegette. Dr. Bessenyeiét elrejtette náluk a bútorokba, képek mögé, és virágcserep alá. Egy nagyrétkü fényképezőgépet viszont a Kurcába dobott. Fekete és Mácsai úgy tervezték, hogy a két lányval együtt disszidálnak egy nagyobb betörés után. A szentesi múzeum aranyleleteit és drága festményeinek javát szemelték ki erre, hogy majd Svédországban találkoznak a másik kriptabetörővel, Fekete Andrásal.

A páratlan bűnügyet, amelyhez hasonlót nem ismer legalább húsz év óta Magyarországi, de még az európai bűnügyi krónika sem, a Csongrád megyei Rendőr-főkapitányság felgöngyöltette. Valamennyien elnyerik méltó büntetésüket. A fogarannyal és más loptott értékekkel disszidált Fekete Andrásról még annyit: mint veszélyes bűnözővel boldoguljanak, nem sajnáljuk. Itthon úgysem hajnálok volna nyugton a kripták „szellemei”.

Lódi Ferenc

A Szovjet- unió könnyű- ipara

A Szovjetunió egész sor könnyűipari termék előállításában utólrta és megelőzte a világ vezető tőkés államait. Jelenleg több szövetet gyárt, mint Franciország, Anglia és az NSZK együttvéve. Len- és gyapjúsövet termelése meghaladja az Egyesült Államokét és bármely más kapitalista országét.

Az országban megvalósulóban levő gazdasági reform alapján 1147 nagy könnyűipari vállalat tört át a tervezés és a gazdasági ösztönzés új módszereire. Ezek a vállalatok adják a könnyűipar termékeinek 63 százalékát. Az év végéig valamennyi könnyűipari vállalat áttér az új gazdálkodási módszerre. 1970-re a szövetgyártásnak évi 9,5—9,8 milliárd négyzetméterre kell növekednie, kötszővött fehérneműből 1650—1750 millió darabot, bőrcipőből 673 millió párat kell gyártani.

Bábel tornya a Salétrom utcában

Fővárosunk nevezetességei között nemigen tartják számon a Salétrom utcai Bibliaili Múzeumot, pedig ritkaságszámba menő gyűjteménye megérdemelné a mostaninál sokkal nagyobb érdeklődést.

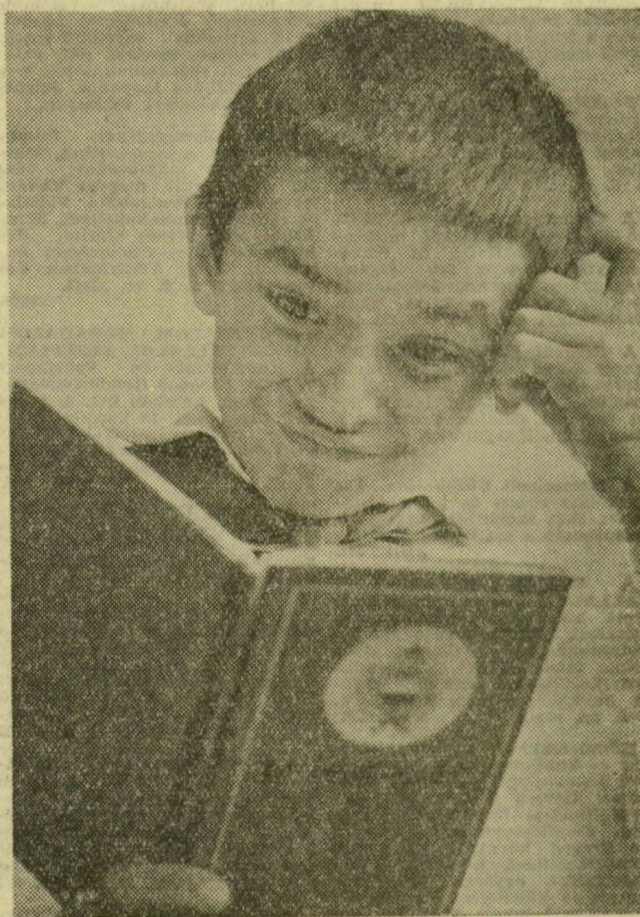
A különösen érdekes gyűjtemény nagy vargabetűt írt le, míg az Izabella utcai kereskedelmi iskolából — hol gyarapodva, hol fogyatkozva — a Pasaréti egyházközség, a skót misszió és a miskolci Ávas templomon keresztül eljutott a Józsefvárosi Református Egyházközség otthonába, ahol Kovács Bálint lelkesben hívott gondozóra talált.

A Salétrom utca és a Kis-salétrom utca sarkán leme-gyünk az alagsorba és máris a Gecsemáné-kertben érez-zük magunkat. Megelevenítő hatású, rendkívül precíz,

nagyméretű makettek, ötletes technikával világított diorámák jelentetik meg a nézők előtt a bibliai időköt és tájakat. A gyűjteményt kiegészíti Tichy Kálmán festőművésznek mintegy hetven szentföldi vonatkozású nagyméretű olajképe. Korhú rekonstrukciók makettjei szemléltetik egy ősi kultúra kialakulását, fejlődését, megrázkódásait, de egyben az akkori ember mindennapi életét, munkáját, szokásait is. (Földművelés, cséplés, házépítés, állatgondozás, ciszternakészítés, szőlőművelés, olajütés Krisztus korában.)

Megtudjuk a látottakból, hogy akkoriban az állatokkal együtt laktak az emberek oly módon, hogy a földszinti istállóból lépcső vezetett az emeleti lakoszobába. Láthatjuk Kidron-völgyét, ahová a gazdagok temetkeztek abban a tudatban, hogy ott hangzik el az utolsó ítélet, tehát ott lesz a feltámadás is, jó lesz minél közelebb lenni a tett-helyhez. Itt van Salamon híres temploma és palotája. A biblia szerint építésénél nem hallatszott a kőművesek kalapálása. Később megfajították, hogy az építkezéshez bányá-

Bizonyítványosztás

Somogyi Károlyné felvétele
— Jövőre jobban sikerül...

Automata a nyomda- gépen

A Szegedi Nyomda régi rotációs gépét — amelyen a Dél-Magyarországot és a Csongrád megyei Hírlapot nyomják — szegedi szakemberek korszerűsítették. A Szegedi Elektromos Kétszerműszeres az elavult elektromos berendezés helyére Bakó Albert szegedi mérnök tervei alapján új elektronikus berendezést szereltek. Egyhónapos munkával elkészítették, s a napokban befejezték a rendkívül hasznos szerkezet beállítását: biztonságosabb, könnyebbé vált a rotációs gép irányítása, működtetése. Az „okos” automatika például papírszakadásnál, vagy más hiba esetén leállítja a gépet, s ezzel megakadályozza a nagyobb kárt.

K. S.

Narrátor kartárs

Jaj, annak a szószátyár; körülkérgeti régi és mostani dicsőségét, mint valami műhold.

Hej, ha azt a sok energiát, amit ő belead — mert apait-anyait belead ám — a szószaporításba, át tudnánk valahogy alakítani hasznos munkává! Vagy ha nem, legalább úgy tudnánk leveleznél, hogy közben a mások munkálkodását ne zavarja! De nem; az értekezletek nyúlnak, mint a rágógni, az elnökök pedig rendíthetetlenül udvarias képpel elnökölnek a tanácskozáson akkor is, amikor Erdemben kolléga, s akkor is, amikor Narrátor kartárs beszél.

Ismerős pedig valahonnan egy ilyen magyar kifejezés is, hogy: „térjen a tárgyra!” Helyenként ezt állítólag csen-gővel is, szóval is jelzik. Hát a cse- gőt azt hiszem nem hiányolja senki. Jó lenne viszont, ha idegeink megóvása, s nem utolsó sorban a fontosabb témák érdekében az értekezletek vezérek a keményebben szorítaná a tárgy irányába Narrátorekat.

Hogy akkor esetleg egy másik fórumon ez ügyben is felszólal majd? Ez bizony nagyon valószínű. De vállalni kell az ódiomat ennek is.

S. M.

VASÁRNAP,
1968. JÚNIUS 23.

DEL-MAGYARORSZÁG 9